

Volumeontwikkelingen najaar 2024

Duiding van ontwikkelingen
in de sociale zekerheid

UWV Kennisverslag 2024-10

Frank Schreuder en Menno de Vries

Volumeontwikkelingen najaar 2024

Het aantal nieuwe WIA-uitkeringen stijgt sinds 2023 fors door langdurige covid en een toename van psychische aandoeningen.

Samenvatting

In dit volumenummer gaan we in op de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen, de ontwikkeling van de aanvragen en instroom in de WIA en de toekomstige veranderingen bij de Wajong. De economie, die de afgelopen twee jaar stagneerde, krijgt langzamerhand invloed op de hoogte van de werkloosheid. Het aantal WW-uitkeringen blijft echter laag vergeleken met de omvang van de beroepsbevolking. De aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat bedrijven die kampen met tegenvallende resultaten hun personeel zoveel mogelijk proberen te behouden. Bij de WIA zien we sinds 2023 een forse stijging van de instroom door diverse oorzaken. Ten eerste neemt het aantal WIA-aanvragen sterk toe. Dat komt enerzijds door een toename van het aantal verzekerden voor de WIA. Anderzijds zien we meer aanvragen van mensen met de diagnoses psychische aandoeningen en langdurige covid. Daarnaast hebben beleidsmaatregelen invloed op het aantal toegekende uitkeringen. De vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling van 60-plussers had een verhogend effect in 2023. In 2024 kwam daar de maatregel Praktisch beoordelen bij. Beide maatregelen zorgen ervoor dat UWV de achterstanden bij de WIA-claimbeoordeling in 2024 kon inlopen, waardoor het aantal voorschotten daalde. Het aantal Wajong-uitkeringen neemt sinds 2021 jaarlijks licht toe en naar verwachting zal het aantal ook in 2024 stijgen. Vanaf 2025 kunnen er voor het eerst mensen een aanvraag indienen die tien jaar eerder afgewezen werden voor de Wajong (de zogeheten tienjaarregel). Zij kunnen alsnog aanspraak maken op de Wajong wanneer zij tien jaar lang geen arbeidsvermogen hebben ontwikkeld.

Dit zijn de belangrijkste volumeontwikkelingen:

- Eind september 2024 waren er 172.300 lopende WW-uitkeringen. Dat is 11% meer dan in september 2023.
- Het aantal WW-uitkeringen neemt in 2024 langzaam toe, na zo'n anderhalf jaar waarin het aantal uitkeringen rond de 150.000 fluctueerde. Eind december gaan we uit van 174.100 uitkeringen. Voor 2025 verwachten we een verdere stijging tot 191.000 uitkeringen aan het eind van dat jaar.
- Het aantal aanvragen voor een WIA-uitkering is in de eerste drie kwartalen van 2024 met 12% gestegen. In 2023 was de toename ook al fors. We zien dat de eerder geconstateerde toename bij vrouwen en jongeren zich in 2024 voortzet.
- We verwachten dat de WIA-instroom in 2024 op 64.600 uitkomt. Dat is bijna 5.000 meer dan in 2023. Het aantal aanvragen neemt toe en dat zorgt, als het effect van beleidsmaatregelen buiten beschouwing wordt gelaten, voor bijna 6.000 meer nieuwe uitkeringen. Cijfers uit 2023 laten zien dat de oorzaak voor een belangrijk deel lijkt te liggen in meer langdurig ziekten door psychische aandoeningen en langdurige covid. Vooral (ex-)werknemers uit de zorg & welzijn, het openbaar bestuur en het onderwijs stromen vaker in met deze diagnoses. Er zijn ook meer aanvragen doordat het aantal verzekerden voor de WIA toeneemt als gevolg van de werkgelegenheidsgroei twee jaar eerder en door de verhoging van de pensioenleeftijd. Beleidsmaatregelen die ervoor zorgen dat het aantal voorschotten daalt, zorgen juist voor minder instroom (-900).
- Het aantal Wajong-uitkeringen laat een matige stijging zien. In 2024 komen er naar schatting 1.200 uitkeringen bij. In 2025 gaat het aantal aanvragen naar verwachting oplopen, omdat de tienjaarregel in de Wajong 2015 voor het eerst van kracht is. Wanneer iedereen op wie de tienjaarregel van toepassing is ook daadwerkelijk een aanvraag doet, dan zal het aantal aanvragen naar verwachting met 800 à 900 per jaar stijgen.

Volumeontwikkelingen onder de loep

Twee keer per jaar publiceert UWV een kennisverslag over de opvallendste volumeontwikkelingen van de socialezekerheidswetten die onder de verantwoordelijkheid van UWV vallen. Dat doen we in het voorjaar bij het verschijnen van het UWV jaarverslag en in het najaar bij het verschijnen van het UWV achtmaandenverslag. In dit kennisverslag beschrijven we de ontwikkelingen bij de WW, de WIA en de Wajong in 2024. De belangrijkste kengetallen staan in tabel 2.

Aantal WW-uitkeringen stijgt sinds eind 2023, maar blijft relatief laag

In 2022 en 2023 werd de Nederlandse economie negatief beïnvloed door geopolitieke spanningen, een hardnekkig hoge inflatie en grote krapte op de arbeidsmarkt. Na een periode van bijna twee jaar stagnatie zien we in het tweede kwartaal van 2024 weer een groei van de economie, met 1%. Ondanks de langdurige stagnatie is de ontwikkeling van de werkgelegenheid vrij stabiel gebleven. Werkgevers hebben namelijk hun personeel in dienst gehouden, ook als de productie matig groeide of zelfs daalde. Dit heeft te maken met de spanning op de arbeidsmarkt. Als de vraag naar producten en diensten weer aantrekt, dan kan een bedrijf met het bestaande personeel de productie realiseren en hoeft men geen nieuwe medewerkers te werven op de oververhitte arbeidsmarkt.

Het aantal WW-uitkeringen bleef zo'n anderhalf jaar, tot eind 2023 stabiel rond 150.000, met uitzondering van perioden met veel seizoenswerkloosheid. Dit is een zeer laag aantal als we het vergelijken met de omvang van de beroepsbevolking, die 10,2 miljoen personen telt. De krappe arbeidsmarkt zorgt voor goede kansen op werk voor werkzoekenden. Vanaf het vierde kwartaal van 2023 zien we het aantal WW-uitkeringen wel langzaam oplopen. Eind september 2024 waren het er 172.300. Dat is 11% meer dan in dezelfde maand in 2023.

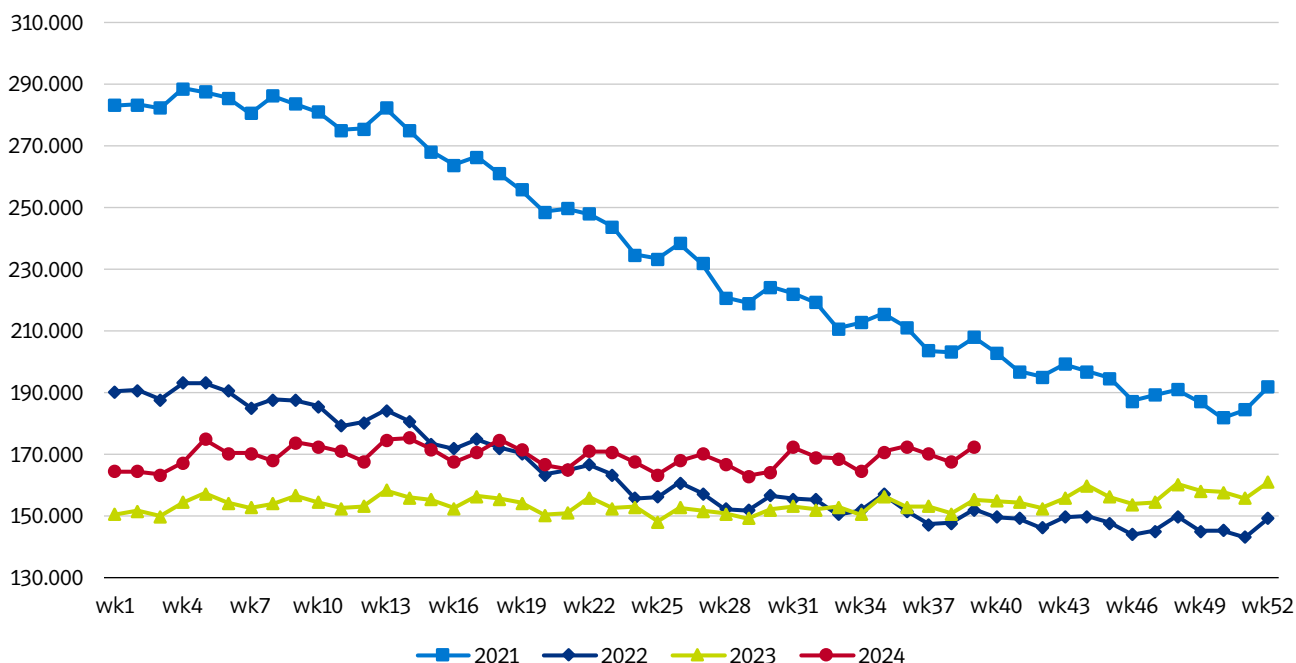
Toekomstige ontwikkelingen in de WW

Over heel 2024 verwacht het Centraal Planbureau (CPB)¹ dat de economie matig groeit, met 0,6% ten opzichte van vorig jaar. De groei komt vooral door meer consumentenbestedingen. Consumenten geven meer uit, omdat de lonen meer stijgen dan de inflatie. Bovendien neemt de overheid maatregelen voor lastenverlichting. De inflatie blijft echter hoog en dat remt investeringsuitgaven van bedrijven. De werkgelegenheid groeit in 2024 minder dan in de voorgaande jaren. De werkloosheid neemt beperkt toe, omdat de arbeidsmarkt krap blijft. Het CPB verwacht dat dit jaar 3,7% van de beroepsbevolking werkloos is. Een jaar eerder was dit 3,6%. Op basis van deze ontwikkelingen verwachten wij een toename van het aantal WW-uitkeringen (zie tabel 2). Het aantal uitkeringen zal in de laatste maanden van 2024 verder oplopen en eind december naar verwachting uitkomen op 174.100. Ten opzichte van december 2023 is dat een groei van 8%. Voor 2025 verwachten we een verdere stijging tot 191.000 uitkeringen per eind december. Ondanks de stijging is dat nog altijd een laag niveau in verhouding tot de omvang van de beroepsbevolking.

---

¹ CPB (2024). *Macro Economische Verkenning 2025*. Den Haag.

Figuur 1 Ontwikkeling aantal lopende WW-uitkeringen per week, 2021–september 2024

Aantal WIA-aanvragen neemt sinds 2023 sterk toe

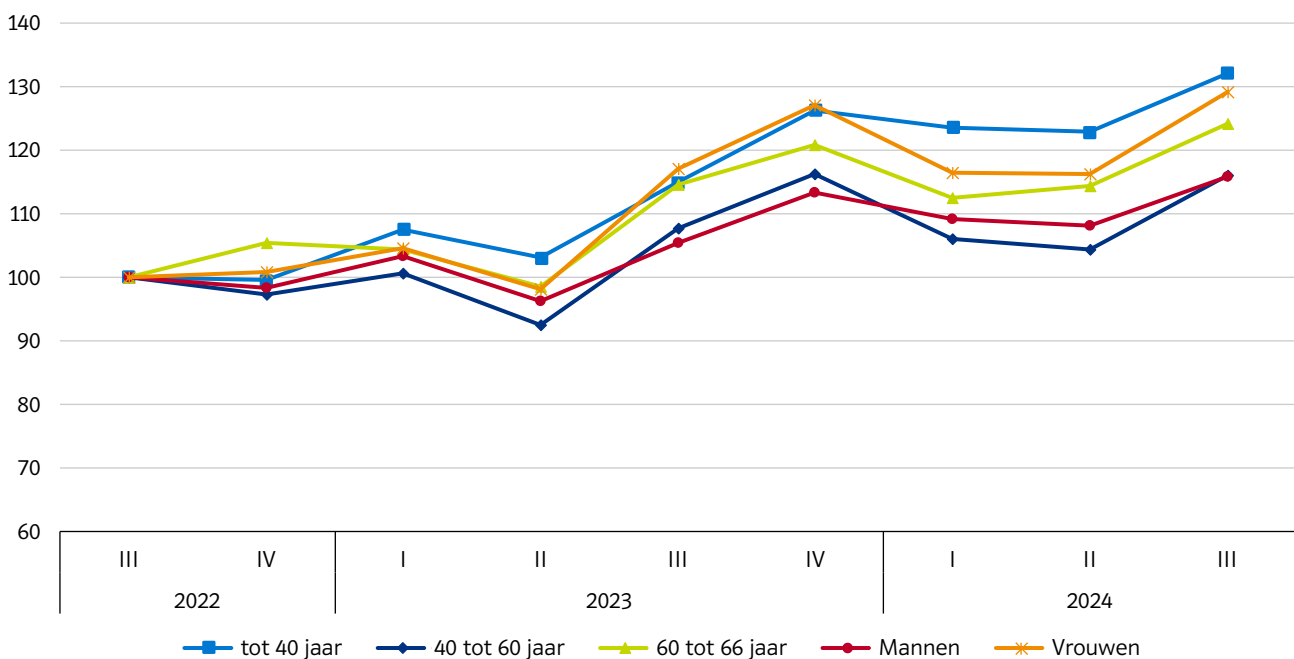
In 2023 heeft UWV 84.550 aanvragen voor een WIA-uitkering ontvangen. Ten opzichte van een jaar eerder is dat een toename van 15%. In de eerste negen maanden van 2024 neemt het aantal aanvragen verder toe. Er zijn ruim 68.000 aanvragen ingediend en dat is een stijging van 12% vergeleken met de eerste negen maanden van 2023 (61.000). Het aantal aanvragen neemt sinds 2023 sterker toe dan in het verleden. In de periode 2016–2019 steeg het aantal aanvragen gemiddeld met 6% en tijdens de coronapandemie (2020–2022) was de gemiddelde groei 2%. Wat is er aan de hand?

In een vorig kennisverslag² over de volumeontwikkelingen lieten we zien dat de hoge groei in 2023 enigszins vertekend werd door de gevolgen van de coronapandemie op de arbeidsmarkt en de dienstverlening van UWV voor de zogenaamde vangnetters. Dat zijn mensen die ziek worden en geen werkgever (meer) hebben, zoals flexwerkers en WW-gerechtigden. Zij hebben recht op een Ziektewet-uitkering en UWV vervult voor hen de arborol. Evengoed was de toename hoog in 2023 en die ontwikkeling zet door in 2024. Opvallend is dat het aantal WIA-aanvragen van jongere leeftijdsgroepen tot 40 jaar meer toeneemt dan dat van andere leeftijdsgroepen (zie figuur 2). Verder stijgt het aantal aanvragen bij vrouwen meer dan bij mannen. In het derde kwartaal van 2024 hebben mensen tot 40 jaar 32% meer aanvragen ingediend dan in het derde kwartaal van 2022. Bij vrouwen is de groei over dezelfde periode 29%. Ter vergelijking: bij 40- tot 60-jarigen en mannen is het aantal aanvragen toegenomen met 16%.

² Schreuder, F., Verdenius, M. & Vries, M. de (2024). *Volumeontwikkelingen voorjaar 2024. Duiding van ontwikkelingen in de sociale zekerheid*. UWV Kennisverslag 2024-3. Amsterdam: UWV.

De oorzaak voor deze verschillen houdt verband met de sector waarin de aanvragers werk(t)en en de arbeidsomstandigheden. Het aantal aanvragen groeit met name vanuit de sectoren zorg & welzijn, openbaar bestuur en onderwijs. In de zorg & welzijn en het onderwijs werken relatief veel vrouwen. Vrouwelijke werknemers hebben een aandeel van 66% in het onderwijs en 84% in de zorg & welzijn.³ Een mogelijke verklaring voor de toegenomen aanvragen is een hoge en toenemende werkdruk in deze sectoren.⁴ Bovendien zijn er meer langdurig zieken door langdurige covid. Zorgpersoneel, leraren en politieagenten liepen aan het begin van de coronapandemie, toen er nog geen vaccins beschikbaar waren, meer risico op besmetting met corona omdat in deze beroepen persoonlijk contact belangrijk is. Deze vermoedens worden ondersteund door de diagnoses die de verzekeringsartsen van UWV stellen bij de claimbeoordelingen. In paragraaf Sterke toename WIA-aanvragen zorgt voor meer uitkeringen komen we hierop terug.

Figuur 2 Index ontwikkeling aantal WIA-aanvragen per kwartaal, 2021-derde kwartaal 2024^{*}
(2022 kwartaal III = 100)

* WIA-aanvragen van 66-plussers zijn niet opgenomen in de figuur, omdat de groei sterk wordt beïnvloed door de verhoging van de AOW-leeftijd. De ontwikkeling van die oudste leeftijdsgroep is daarom niet vergelijkbaar met de andere leeftijdsgroepen.

Aantal nieuwe WIA-uitkeringen groeit ook fors

Naar verwachting neemt het aantal nieuwe WIA-uitkeringen dit jaar met 4.970 toe. Om de verandering van de instroom te verklaren, onderscheiden we twee typen oorzaken:

- *Ontwikkeling van het aantal WIA-aanvragen:* De belangrijkste oorzaken zijn de groei van het aantal WIA-verzekerden (mensen met een dienstverband en WW-gerechtigden), de stijging van de pensioenleeftijd, het aantal heropeningen van eerder beëindigde uitkeringen en de toename van langdurig ziekteverzuim.
- *Ontwikkeling van het percentage toegekende aanvragen:* Gedacht kan worden aan verandering van het toekenningspercentage door beleidsmaatregelen en aan het aantal voorschotuitkeringen.

³ Bron: CBS StatLine, cijfers over 2023.

⁴ TNO/RIVM (2024). *De impact van maatschappelijke ontwikkelingen op de psychosociale arbeidsbelasting van werknemers*. Leiden/Bilthoven.

In tabel 1 is de bijdrage aan de instroommutatie van de verschillende factoren opgenomen.

Tabel 1 (Verwachte) mutatie WIA-instroom 2023-2024 naar oorzaak*

	2023	2024 (raming)
Instroom	59.630	64.600
Mutatie ten opzichte van 1 jaar eerder	4.820	4.970
Bijdrage door verandering in aanvragen, waarvan:	2.870	5.840
- conjunctuur, pensioenleeftijd en heropeningen	1.460	1.870
- langdurige covid, psychische aandoeningen en andere effecten	1.410	3.970
Bijdrage door verandering van het percentage toegekende aanvragen, waarvan:	1.720	-930
- verandering door de 60-plusmaatregel	2.160	0
- verandering door maatregel Praktisch beoordelen	0	240
- verandering in het aantal voorschotten	-440	-1.170
Overige mutatie**	230	60

* Mutatie in aantal uitkeringen.

** De overige mutatie wordt veroorzaakt door statistische verschillen tussen de gebruikte informatiebronnen.

Sterke toename WIA-aanvragen zorgt voor meer uitkeringen

Een goede indicatie voor het te verwachten aantal aanvragen en nieuwe uitkeringen in 2024 is het aantal langdurig zieken met een eerste ziektedag in 2022. Dit is de groep mensen die na twee jaar wachttijd een aanvraag voor de WIA kan doen. UWV heeft inzicht in het aantal langdurig zieken via twee verschillende registraties. Ten eerste op langdurig zieke werknemers via de 42^e-weekmeldingen die werkgevers aan UWV doorgeven als een werknemer na 42 weken ziekte nog niet (volledig) aan het werk is. Ten tweede op langdurig zieke vangnetters, omdat die van UWV een Ziektewet-uitkering ontvangen. Vangnetters die meer dan 42 weken ziek zijn, tellen we op bij de 42^e-weekmeldingen van werknemers. Op basis van de ontwikkeling van het aantal langdurig zieke werknemers en vangnetters in 2022 verwachten we dat het aantal nieuwe WIA-uitkeringen in 2024 met 5.840 gaat toenemen. Er zijn verschillende oorzaken voor deze groei:

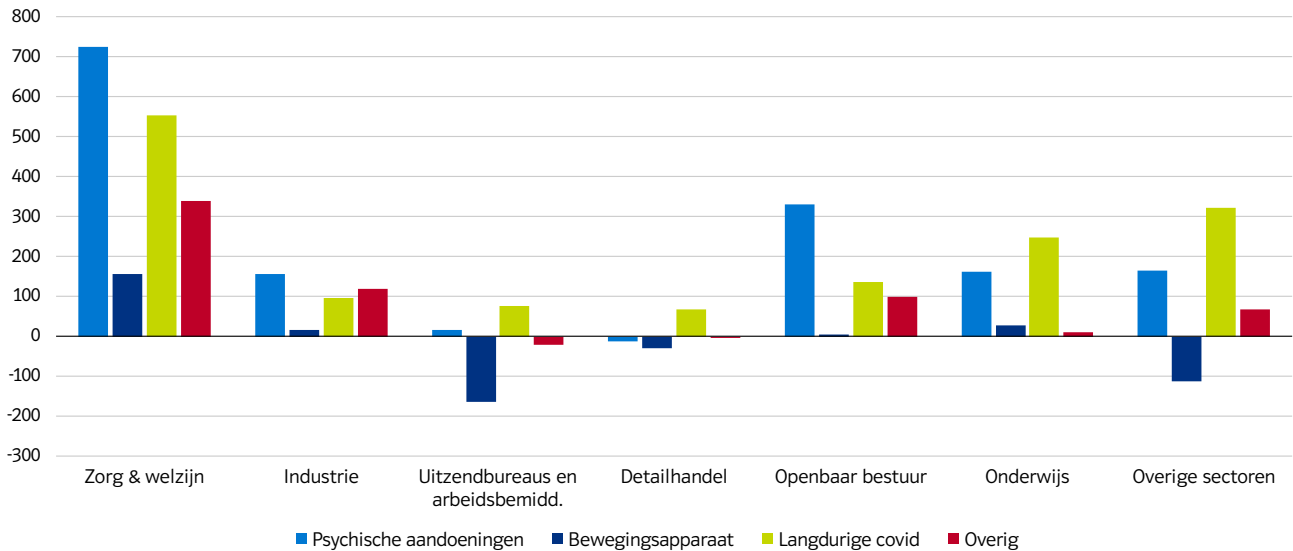
- De werkgelegenheid is in 2022 matig gegroeid. Het aantal verzekerden voor de WIA nam daardoor ook beperkt toe. Omdat er voor de WIA twee jaar wachttijd geldt, zorgt deze conjuncturele ontwikkeling twee jaar later, in 2024, voor een mogelijke toename van de instroom.
- De pensioenleeftijd is de afgelopen jaren stapsgewijs toegenomen, van 66 jaar en 7 maanden in 2022 tot 67 jaar in 2024. Dat leidt eveneens tot meer verzekerden. Bovendien neemt het risico op arbeidsongeschiktheid toe naarmate men ouder is. De hogere pensioenleeftijd leidt daardoor tot meer instroom in de WIA.
- Het aantal heropende uitkeringen neemt in 2024 ook toe. Dit zijn WIA-uitkeringen die eerder beëindigd zijn, bijvoorbeeld wegens herstel of detentie. Deze uitkeringen kunnen heropend worden als er een terugval in de gezondheid is of als bijvoorbeeld een detentie wordt beëindigd. Het aantal heropende uitkeringen stijgt de afgelopen jaren, omdat het aantal personen dat ooit een WIA-uitkering is toegekend elk jaar groeit.

Deze factoren verklaren gezamenlijk een toename van 1.870 nieuwe uitkeringen in 2024. Er blijft dan een verwachte groei van 3.970 over, die waarschijnlijk samenhangt met het toegenomen aantal WIA-aanvragen van langdurig zieken met langdurige covid en psychische aandoeningen, waaronder aandoeningen door stress worden gerekend. Figuur 3 laat zien dat het aantal nieuwe uitkeringen van cliënten tot 60 jaar⁵ waarbij de diagnose langdurige covid of psychische stoornissen wordt gesteld, is toegenomen in 2023. In absolute aantallen is de stijging het grootst vanuit de sector zorg & welzijn. De groei van het aantal toekenningen door psychische aandoeningen neemt vooral toe bij mensen uit de sectoren zorg & welzijn en openbaar bestuur. De belangrijkste oorzaak van de groei in de sector

5 Bij een groot deel van de WIA-cliënten van 60 jaar en ouder is geen diagnose gesteld, omdat ze beoordeeld zijn op basis van de 60-plusmaatregel. Daarbij baseert de arbeidsdeskundige de beslissing op beschikbare informatie over de gezondheid en beperkingen van de cliënt.

onderwijs is de diagnose langdurige covid. Figuur 4 laat zien dat het aandeel van de diagnose langdurige covid bij mensen tot 60 jaar uit de sector onderwijs met 18% ruim boven het gemiddelde ligt (7%). Ook vanuit de zorg & welzijn (13%) en het openbaar bestuur (10%) zijn er in verhouding veel cliënten met langdurige covid.

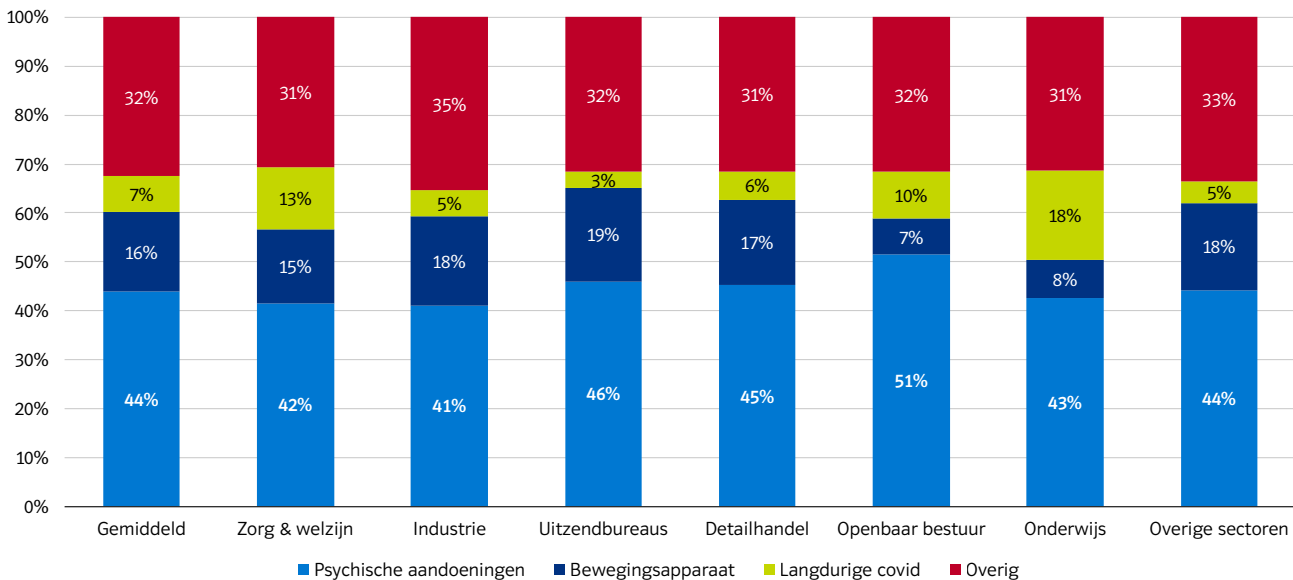
Figuur 3 Groei WIA-instroom tot 60 jaar naar diagnose* en sector (SBI**), 2023 ten opzichte van 2022

* WIA-instroom waarbij de diagnose nog niet bekend is, is naar rato verdeeld over de vier getoonde groepen diagnoses. In 2022 heeft 6% van de WIA-instroom een nog onbekende diagnose en in 2023 gaat het om 10%.

** Standaard Bedrijfsindeling volgens het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Figuur 4 WIA-instroom tot 60 jaar naar aandeel per diagnose* en sector (SBI**) in 2023

* WIA-instroom waarbij de diagnose nog niet bekend is, is naar rato verdeeld over de vier getoonde groepen diagnoses.

** Standaard Bedrijfsindeling volgens het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Het precieze effect van de toename van psychische aandoeningen en langdurige covid op de instroom is moeilijk in te schatten. Mensen met langdurige covid of psychische aandoeningen als hoofddiagnose kunnen daarnaast gediagnosticeerd zijn met een andere ziekte. Met andere woorden, de mensen met deze diagnoses waren mogelijk ook ingestroomd als ze geen langdurige covid of psychische aandoening hadden gehad. Cijfers over 2024 zijn nog onvolledig, omdat de claimbeoordeling van veel aanvragen nog niet is gedaan. Maar het verder toenemende aantal aanvragen wijst erop dat er nog geen omslag is in de groei van het aantal mensen met psychische aandoeningen en langdurige covid.

Versnellingsmaatregelen zorgen voor meer toekenningen en minder voorschotten

UWV kampt al jaren met forse achterstanden bij de WIA-beoordeling. Om ervoor te zorgen dat mensen minder lang op een beoordeling hoeven te wachten, zijn verschillende maatregelen genomen. Twee van de maatregelen zijn de vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling voor 60-plussers en de maatregel Praktisch beoordelen. Om de instroom in de WIA te duiden is de invloed van deze maatregelen van belang. De 60-plusmaatregel is in oktober 2022 ingevoerd en eindigt op 31 december 2024. De maatregel Praktisch beoordelen is op 1 juli 2024 ingegaan en zal medio 2027 eindigen.

De 60-plusmaatregel houdt in dat 60-plussers die een WIA-uitkering aanvragen zo veel mogelijk een vereenvoudigde beoordeling krijgen. De arbeidsdeskundige beslist dan op basis van schriftelijke informatie over de WIA-aanvraag, nadat de werkgever en de werknemer hiermee akkoord zijn gegaan. De verzekeringsarts voert alleen een beoordeling uit als de WIA-aanvrager zeer waarschijnlijk duurzaam geen arbeidsmogelijkheden heeft. Het gevolg van de vereenvoudigde beoordeling is dat aanvragen van 60-plussers vaker worden toegekend dan bij de 'normale' beoordeling. In 2023 en 2024 is bijna 90% van de aanvragen van 60-plussers toegekend. In de periode januari tot en met september 2022, zonder de 60-plusmaatregel, was dit ongeveer 80%. Het gestegen toekenningspercentage zorgde voor 2.160 extra uitkeringen in 2023. In 2024 is de 60-plusmaatregel ook van kracht en leidt daarom niet tot een verhogend effect ten opzichte van 2023.

Sinds 1 juli 2024 voert UWV de nieuwe maatregel Praktisch beoordelen uit. Hierbij kan UWV voor mensen die nog werken bij de WIA-claimbeoordeling de mate van arbeidsongeschiktheid vaststellen op basis van hun feitelijke verdiensten in plaats van op basis van ook een theoretische schatting, zoals voor 1 juli het geval was. De arbeidsdeskundige kijkt in de nieuwe situatie dus niet meer naar het verschil tussen het oude salaris van de cliënt en het salaris dat die met zijn beperking in theorie nog zou kunnen verdienen (de zogeheten restverdiencapaciteit), maar brengt de aard, omvang, taken en belasting in kaart van de werkzaamheden die de cliënt in werkelijkheid uitvoert. De verzekeringsarts stelt vervolgens vast of er sprake is van arbeidsongeschiktheid voor dat werk en beantwoordt gericht vragen van de arbeidsdeskundige in relatie tot het werk dat wordt uitgevoerd. De bedoeling is dat de verzekeringsarts op deze manier gericht wordt ingezet. Daarnaast is de verwachting dat een praktische beoordeling meer aansluit bij de werkelijke situatie en dus op meer begrip kan rekenen bij de cliënt. Deze maatregel zorgt er naar verwachting voor dat 2% van de cliënten die anders zou zijn afgewezen voor een uitkering, een WGA-uitkering toegekend krijgen. Dit komt doordat bij een normale beoordeling de schatting van de laagste mate van arbeidsongeschiktheid bepalend is voor het recht op een uitkering. Praktisch beoordelen zorgt voor een verwachte extra instroom van 480 uitkeringen over een heel jaar. Omdat de maatregel per 1 juli is ingevoerd, is het effect in 2024 ongeveer de helft.

Mensen die meer dan acht weken op hun WIA-claimbeoordeling moeten wachten, hebben recht op een voorschot. Sinds eind 2019 nam het aantal voorschotten sterk toe door de beperkte verzekeringsartsencapaciteit. Daarnaast zorgden de contactbeperkende maatregelen tijdens de coronapandemie ervoor dat er nauwelijks fysieke gesprekken mogelijk waren. Hoewel dit niet meer speelt sinds maart 2022, bleven de achterstanden hoog. In 2022 was bijna 51% van de toekenningen een voorschot, terwijl dit in 2019 nog maar 13% was. Voorschotten worden geteld als nieuwe uitkeringen. Dat geldt dus ook voor voorschotten van mensen van wie de aanvraag uiteindelijk wordt afgewezen (ongeveer 25%). Meer voorschotten betekent daarom meer instroom. De gevolgen van de stijging van het aandeel voorschotten voor het aantal lopende WIA-uitkeringen is beperkt, omdat de voorschotten meestal binnen enkele maanden beëindigd worden. De voorschotten zijn daarmee vooral een administratieve vertekening: het betekent niet dat meer mensen als arbeidsongeschikt worden beoordeeld.

Sinds de invoering van de 60-plusmaatregel eind 2022 neemt het aantal voorschotten af. Omdat de meeste WIA-aanvragen van 60-plussers door deze maatregel sneller worden afgehandeld, worden er ook minder voorschotten verstrekt. Ook de bereidheid van medewerkers om over te werken heeft daaraan bijgedragen. In 2023 is 43% van de toekenningen een voorschot. De maatregel Praktisch beoordelen zorgt er ook voor dat mensen die een WIA-uitkering aanvragen sneller geholpen worden. Minder voorschotten betekent dat er ook minder voorschottoekenningen naderhand afgewezen worden (-1.170 in 2024).

De 60-plusmaatregel vervalt. Ook kan UWV niet een beroep blijven doen op de bereidheid van medewerkers om over te werken. Daarnaast zal volgend jaar een deel van de schaarse capaciteit nodig zijn voor het corrigeren van onjuist vastgestelde WIA-uitkeringen en voor kwaliteitsverbeteringen. UWV houdt er daarom ernstig rekening mee dat de wachttijden voor sociaal-medische beoordelingen vanaf 2025 weer veel langer zullen worden en dat het aantal voorschotten zal stijgen.

Ontwikkelingen in de Wajong

Sinds 2021 is er sprake van een jaarlijkse toename van het aantal lopende Wajong-uitkeringen (zie tabel 2). Voor 2024 en ook voor de jaren daarna verwachten we een verdere stijging. Dat heeft te maken met de extra verwachte instroom als gevolg van de zogenaamde tienjaarreel. In 2015 is de Participatiewet ingevoerd en als onderdeel daarvan werd toegang tot de Wajong alleen nog mogelijk voor mensen die volledig en duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. In de wet is vastgelegd dat voor mensen bij wie tijdelijk geen arbeidsvermogen is vastgesteld en in de tien jaar na de beoordeling geen veranderingen in het arbeidsvermogen zijn geconstateerd, het ontbreken van arbeidsvermogen als duurzaam wordt aangenomen (tienjaarreel). Zij kunnen dan alsnog aanspraak maken op een Wajong-uitkering. De groep mensen van wie de Wajong-aanvraag in 2015 werd afgewezen, kan dus in 2025 opnieuw een aanvraag doen als ze nog steeds geen arbeidsvermogen hebben.

In een eerder UWV Kennisverslag⁶ hebben we al aangekondigd dat er vanaf 2025 meer mensen een Wajong-uitkering zullen aanvragen vanwege de tienjaarreel. De tienjaarreel zal niet zorgen voor een explosieve toename van het aantal aanvragen. Het is de vraag of iedereen die onder de tienjaarreel zou vallen, ook daadwerkelijk een aanvraag gaat doen. Als dit het geval is, dan zou het aantal aanvragen jaarlijks structureel maximaal 800 à 900 hoger liggen.

Er is daarnaast een groep mensen die tussen 10 september 2014 en 1 juli 2015 zijn afgewezen voor de Wajong 2015, omdat ze op dat moment tijdelijk geen arbeidsvermogen hadden. Deze groep ontstond in de overgangsfase bij de invoering van de Wajong 2015. Zij kwamen toen in de Participatiewet terecht. Eind 2024 bestaat deze groep naar schatting uit 4.800 mensen. Van hen zouden mogelijk 2.600 mensen een uitkering kunnen aanvragen in 2025. Dit zou een eenmalige toename van het aantal aanvragen zijn.

Wajong-claimbeoordelingen moeten binnen veertien weken na ontvangst van de aanvraag zijn afgerond. In de eerste acht maanden van 2024 werd gemiddeld 73% van de Wajong-beoordelingen tijdig afgerond,⁷ maar we zien dat de trend dalend is. In augustus was 69% van de beoordelingen tijdig. Hierbij speelt een rol dat het aantal Wajong-aanvragen in deze periode gemiddeld 90 per maand hoger is dan in dezelfde periode in 2023. Gezien de verwachte toename van het aantal Wajong-aanvragen in 2025, zal de druk op de schaarse sociaal-medische capaciteit van UWV verder gaan toenemen.

---

6 Berendsen, E. (2023). [Doorstroom vanuit doelgroepregister naar Wajong 2015. Wat zijn de gevolgen van de tienjaarreel voor de instroom in de Wajong 2015?](#) UWV Kennisverslag 2023-9. Amsterdam: UWV.

7 UWV (2024). [UWV Achtmaandenverslag 2024, deel 2](#). Amsterdam: UWV.

Tabel 2 Kengetallen sociale zekerheid 2019–2024 (aantallen x 1.000)*

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 Raming
WW						
Instroom	330,0	479,1	292,5	229,0	248,7	270,9
Uitstroom	369,3	416,9	386,3	271,6	237,0	257,6
Lopende uitkeringen	223,5	285,7	191,8	149,2	160,8	174,1
Gedifferentieerde uitkeringen**	197,8	246,5	175,6	137,3	142,8	154,6
Uitkeringsjaren***	201,5	221,0	198,7	135,2	128,6	141,6
WIA						
Instroom	45,8	49,7	55,6	54,8	59,7	64,6
Uitstroom	19,9	26,6	32,7	31,2	35,0	37,0
Lopende uitkeringen	328,0	349,5	373,1	397,5	422,9	450,5
Uitkeringsjaren***	271,1	300,9	358,3	382,7	406,2	435,0
WAO						
Instroom	0,6	0,5	0,7	0,6	0,5	0,4
Uitstroom	17,6	22,5	20,7	15,2	13,7	14,5
Lopende uitkeringen	236,5	214,6	194,5	179,9	166,7	152,6
Uitkeringsjaren***	203,2	185,5	195,6	180,3	166,2	153,2
WAZ						
Instroom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uitstroom	1,1	1,3	1,2	0,8	0,7	0,7
Lopende uitkeringen	9,7	8,4	7,1	6,5	5,8	5,1
Uitkeringsjaren***	7,8	6,8	7,1	6,3	5,6	4,9
Wajong						
Instroom	5,8	6,4	6,6	6,4	6,8	6,9
Uitstroom	6,8	7,5	5,7	5,5	5,6	5,8
Lopende uitkeringen	244,2	243,1	243,2	244,1	245,4	246,6
Uitkeringsjaren***	204,7	221,6	221,6	223,0	224,0	225,7
Vangnet-Ziektewet****						
Ziekmeldingen	420,9	457,5	489,3	554,4	393,7	411,1
Uitkeringsjaren***	97,9	106,8	106,7	101,0	100,6	106,4

* Ramingen zijn gebaseerd op de augustusraming (cMEV 2025) van het CPB.

** Gedifferentieerde uitkeringen: aantal lopende WW-uitkeringen minus de staartnuitkeringen (zie [Juninota 2024](#)).

*** Uitkeringsjaren (Juninota 2024): gemiddeld aantal uitkeringen omgerekend naar fulltime equivalents. De Wajong-uitkeringsjaren zijn exclusief Wajongers werkzaam in sociale werkplaatsen.

**** Exclusief eigenrisicodragers (ERD). De aantallen van de overige wetten zijn inclusief ERD.

Bron: UWV.

Colofon

Uitgave

UWV Kenniscentrum

Postadres

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

Telefoon 06 - 15 90 79 41

Auteurs

Frank
Schreuder

Menno
de Vries

Volg ons

Op de hoogte blijven als er een nieuw UWV Kennisverslag verschijnt?
Dat kan. [Abonneer je op de UWV Kennisverslag e-mailalert.](#)

Disclaimer

Bronvermelding is verplicht. De informatie in het UWV Kennisverslag (UKV) is aangedragen vanuit de kennisoptiek en betreft dus niet een verantwoording of een weergave van ingenomen beleidsstandpunten van UWV.

© UWV 2024

